

Sygn. akt VIII C 2743/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: staż. Patrycja Krupczyńska

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Centrum Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko G. W.

o zapłatę 996,13 zł

1. umarza postępowanie w sprawie w zakresie żądania zasądzenia kwoty 90,53 zł (dziewięćdziesiąt złotych i pięćdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 października 2014 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie.

Sygn. akt VIII C 2743/15

UZASADNIENIE

W dniu 20 maja 2015 roku powód (...) Centrum Spółka Akcyjna w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu G. W. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 996,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 maja 2015 roku do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty manipulacyjnej dla dostawcy usług płatności w wysokości 0,30 zł.

W uzasadnieniu powód podniósł, że jest podmiotem, który w ramach prowadzonej działalności gospodarczej specjalizuje się w sprzedaży energii elektrycznej. W ramach swojej działalności zawarł z pozwanym w dniu 25 czerwca 2014 roku umowę sprzedaży energii elektrycznej nr (...). Na podstawie art. 5 ust. 2 p. 1 ustawy prawo energetyczne w umowie strony uzgodniły zasady rozliczeń z tytułu łączącego je kontraktu, a tym zasady naliczania i korygowania opłat wynikających z faktur, naliczania należności związanych z ewentualnym naruszeniem kontraktu lub nieprawidłowym rozwiązaniem, sprzecznym z procedurą określoną w ogólnych warunkach umowy. Powód wykonał swoje świadczenie zgodnie z umową. W związku z powyższym, na podstawie powołanej umowy, wystawił na rzecz pozwanego dokumenty finansowe: fakturę (...) na kwotę 90,53 zł z terminem wymagalności 06.10.2014 roku, fakturę (...) na kwotę 850 zł z terminem wymagalności 09.10.2014 roku. Pozwany nie zapłacił powyższych należności, pomimo wezwania do zapłaty. Powód wyjaśnił, że na kwotę dochodzoną pozwem składają się: należność główna w łącznej wysokości 940,53 zł będąca sumą należności określonych w w/w fakturach, kwota 55,60 zł tytułem sumy skapitalizowanych odsetek ustawowych wyliczonych od następnego dnia po dniu wymagalności kwot z poszczególnych faktur do dnia wytoczenia powództwa.

(pozew k. 2-4)

W dniu 2 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, który następnie utracił moc w całości na skutek wniesienia przez pozwanego sprzeciwu, zaś sprawa została przekazana do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podniósł, że w dniu 18 września 2014 roku wypowiedział umowę z powodem, z tego powodu, że pracownik powoda wprowadził go w błąd. **(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 4v, sprzeciw k. 6, postanowienie k. 8)**

Następnie powód uzupełnił braki pozwu po e.p.u. i podtrzymał powództwo w całości. **(pismo procesowe k. 11-12, pozew k. 13-15)**

W odpowiedzi na sprzeciw, powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie żądania zasądzenia kwoty 90,53 zł wraz z ustawowymi odsetkami, a w pozostałej części podtrzymał powództwo. Powód podkreślił m.in., że dokumenty finansowe wystawione przez powoda zostały naliczone zasadnie i zgodnie z treścią umowy oraz OWU. Pozwany, składając oświadczenie o rozwiązaniu umowy z powodem, dał podstawę do obciążenia opłatą jednorazową. Składając podpisy pod umową, pozwany dał wyraz temu, że zapoznał się z jej treścią (a jeśli jej nie czytał przed podpisaniem, to jego własny wybór), zatem winien zdawać sobie sprawę z tego, że rozwiązanie umowy przed upływem okresu na jaki została zawarta, związane jest z negatywnymi konsekwencjami w postaci obowiązku uiszczenia opłaty jednorazowej. Powód zaprzeczył także temu by pozwany został wprowadzony w błąd przez pracownika powoda. **(pismo procesowe powoda k. 46-47)**

Na rozprawie w dniu 6 kwietnia 2016 roku pełnomocnik powoda nie stawił się, został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy, a pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i podtrzymał twierdzenie, że czuje się oszukany przez powoda. **(protokół rozprawy k. 52, potwierdzenie odbioru k. 51)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 czerwca 2014 roku pozwany G. W. zawarł z powodem (...) Centrum Spółką Akcyjną w R. umowę sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych nr (...), na warunkach określonych w umowie, Ogólnych Warunkach Umowy oraz w Cenniku, a także zgodnie z właściwymi przepisami prawa, na czas określony 3 lat. Jednocześnie pozwany udzielił powodowi pełnomocnictwa do zgłoszenia właściwemu Operatorowi Systemu Dystrybucyjnego do realizacji zawartej z powodem umowy sprzedaży energii elektrycznej. W umowie pozwany zadeklarował także chęć przystąpienia do usługi (...) – oferta (...). Pozwany potwierdził własnoręcznym podpisem, że przed zawarciem umowy otrzymał i zapoznał się z Ogólnymi Warunkami Umowy, Cennikiem Sprzedawcy wraz z regulaminem oferty, Pełnomocnictwem, wzorem odstąpienia od umowy. **(kserokopia umowy k. 17-18, kserokopia deklaracji k. 19, kserokopia cennika energii elektrycznej z regulaminem oferty dla odbiorców indywidualnych k. 20, kserokopia oświadczenia k. 21, kserokopia załącznikom informacyjnego dla operatora systemu dystrybucyjnego do umowy sprzedaży energii elektrycznej k. 22)**

Powód sprzedawał na rzecz pozwanego energię elektryczną. **(okoliczności bezsporne)**

Pismem z dnia 18 września 2014 roku, które zostało doręczone powodowi w dniu 19 września 2014 roku, pozwany wypowiedział powyższą umowę sprzedaży energii elektrycznej, a także usługę (...), a także cofnął pełnomocnictwo udzielone powodowi do wypowiedzenia umowy kompleksowej zawartej z (...) S.A.

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z dnia 25 września 2014 roku powód poinformował pozwanego, że umowa numer (...) ulegnie rozwiązaniu z dniem 31 października 2014 roku. Ponadto poinformował, że jednocześnie zgodnie z OWU za rozwiązanie umowy przed upływem okresu, na jaki została zawarta, została naliczona opłata jednorazowa w wysokości 850 zł, która winna być zapłacona na rachunek bankowy i w terminie wskazanym w załączonej

ności obciążeniowej. Istnieje możliwość jej anulowania poprzez nawiązanie ponownej współpracy. **(kserokopia wypowiedzenia k. 26, kserokopia pisma powoda z dnia 25.09.2014 roku k. 27)**

W dniu 22 września 2014 roku powód wystawił na rzecz pozwanego fakturę nr (...) na kwotę 90,53 zł, z terminem płatności do dnia 6 października 2014 roku. **(kserokopia wykazu k. 25)**

W dniu 25 września 2014 roku powód wystawił na rzecz pozwanego notę obciążeniową nr (...) na kwotę 850 zł, tytułem „obciążenia za rozwiązanie umowy (...)”, z terminem płatności do dnia 9 października 2014 roku. **(kserokopia noty obciążeniowej k. 28, kserokopia wykazu k. 25)**

W dniu 15 stycznia 2015 roku powód sporządził skierowane do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 970,57 zł, w tym kwoty 90,53 zł z tytułu faktury nr (...) i kwoty 850 zł tytułem noty obciążeniowej nr (...). **(kserokopia wezwania do zapłaty k. 23-25)**

W dniu 16 listopada 2015 roku powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie żądania zasądzenia od pozwanego kwoty 90,53 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował pozostałej części zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczności bezsporne)**.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że w piśmie procesowym z dnia 16 listopada 2015 roku pełnomocnik powoda cofnął powództwo w zakresie żądania zasądzenia kwoty 90,53 zł z ustawowymi odsetkami wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Uznając, że częściowe cofnięcie powództwa przez powoda ze zrzeczeniem się roszczenia nie jest sprzeczne z prawem ani zasadami współzycia społecznego, nie zmierza również do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. i art. 203 § 1 k.p.c., Sąd umorzył postępowanie w sprawie w części, której dotyczyło cofnięcie, orzekając jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako nieudowodnione.

Powód domagał się zapłaty od pozwanego kwoty 850 zł z noty, która została wystawiona pozwanemu w dniu 25 września 2014 roku tytułem „obciążenia za rozwiązanie umowy (...)”, z terminem płatności do dnia 9 października 2014 roku, przy czym powód w ogóle nie udowodnił, że w umowie zawartej przez strony na czas określony 3 lat zastrzeżono dla powoda prawo do obciążenia pozwanego opłatą jednorazową (karą umowną) za rozwiązanie umowy przez odbiorcę energii przed upływem terminu, na który została ona zawarta, nie udowodnił także wysokości takiej kary.

W piśmie procesowym z dnia 16 listopada 2015 roku powód wskazał wprawdzie, że dokumenty finansowe wystawione przez powoda zostały naliczone zasadnie i zgodnie z treścią umowy oraz OWU; pozwany, składając oświadczenie o rozwiązaniu umowy z powodem, dał podstawę do obciążenia opłatą jednorazową; składając podpisy pod umową, pozwany dał wyraz temu, że zapoznał się z jej treścią (a jeśli jej nie czytał przed podpisaniem, to jego własny wybór), zatem winien zdawać sobie sprawę z tego, że rozwiązanie umowy przed upływem okresu na jaki została zawarta, związane jest z negatywnymi konsekwencjami w postaci obowiązku uiszczenia opłaty jednorazowej. Jednakże pomimo zgłoszenia owych twierdzeń faktycznych w tym zakresie, powód ich w żaden sposób nie udowodnił, gdyż ani do pozwu, ani do odpowiedzi na sprzeciw, nie zostały załączone dokumenty, z których wynikałoby zastrzeżenie obowiązku zapłaty kary umownej oraz jej wysokość.

Do akt nie złożono dowodu z dokumentu w postaci Ogólnych Warunków Umowy, zaś z dokumentów złożonych przez powoda (w postaci dwustronicowej umowy, deklaracji, cennika z regulaminem oferty i oświadczeniem) nie wynika, że kara umowna (opłata jednorazowa) za rozwiązanie umowy przed upływem 3 lat, na które została ona zawarta, została zastrzeżona, ani nie wynika, że taką karę zastrzeżono w wysokości wskazywanej przez powoda (że wynosiła ona 850 zł).

Dowodu na istnienie zadłużenia pozwanego i jego wysokość nie może stanowić sama kserokopia noty obciążeniowej ani przedsądowego wezwania do zapłaty. Wszelkie złożone przez powoda dokumenty w tym zakresie można byłoby zresztą zakwalifikować jedynie jako dokumenty prywatne, czyli dokumenty, które potwierdzają, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie, wartość dowodowa tych dokumentów, zwłaszcza przy tak skąpym materiale dowodowym, jest nikła. Treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest bowiem objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Ponadto w żaden sposób nie wykazano, że osoby, które podpisały/wystawiły te dokumenty miały jakiegokolwiek uprawnienia do składania tego rodzaju oświadczeń woli. Formalna moc dowodowa dokumentu prywatnego, jak stanowi przepis art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że złożono oświadczenie nim objęte, tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu, natomiast materialna moc dowodowa tego dokumentu bez poparcia go odpowiednimi dokumentami źródłowymi, jest jak już wskazano nikła. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy – nie jest dowodem wysokości zadłużenia pozwanego (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84), ani też dowodem wysokości należności, tym bardziej dowodem na wysokość zastrzeżonej kary umownej (bez załączenia umowy, w której ją zastrzeżono). W przeciwnym razie powód mógłby wystawiać faktury VAT czy noty obciążeniowe na dowolne kwoty i w oparciu o nie dochodzić ich zapłaty w drodze powództwa cywilnego. Podobnie, w przypadku zaistnienia omyłki pisarskiej w treści faktury, powód mógłby skutecznie dochodzić zapłaty omyłkowo wpisanej kwoty. Tak jednak nie jest, albowiem faktura VAT czy nota obciążeniowa, tak jak każdy dokument prywatny, stanowi jedynie dowód tego, że określona osoba złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Dlatego też fakturę VAT czy notę obciążeniową, o ile nie została podpisana przez dłużnika, należy uznawać za dokument obejmujący wyłącznie oświadczenie wierzyciela. Tego rodzaju jednostronne oświadczenie nie jest wystarczającym środkiem pozwalającym na udowodnienie dochodzonego pozwem roszczenia, w sytuacji gdy strona pozwana kwestionuje roszczenie i jego wysokość. Nie sposób, w świetle art. 245 k.p.c. uznać, aby faktura VAT czy nota obciążeniowa miała inną moc dowodową, niż inne dokumenty prywatne.

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Na powodzie spoczywał w przedmiotowej sprawie ciężar udowodnienia tego, że przysługuje mu wierzytelność dochodzona niniejszym powództwem z tytułu noty obciążeniowej w kwocie 850 zł, a zatem, że kara umowna została zastrzeżona w umowie stron i to w dochodzonej pozwem wysokości.

Powyższe okoliczności faktyczne nie zostały przez powoda udowodnione, dlatego też powództwo w przedmiotowej sprawie musiało podlegać oddaleniu.

Z tych względów, orzeczono jak w punkcie 2 sentencji.